

bajkom

M A N U Á L

BiCyBüs

NADÁCIA
Slovenskej sporiteľne

Ružomberok

TESCO

cykló**vo**alícia

bajkom

Obsah

Ďakovačka na úvod	5
Pre koho je určený tento manuál	6
Čo je tento manuál	6
Čo tento manuál nie je	6
Čo je vlastne BicyBus	6
Čo je cieľom BicyBusu	7
Čo je dobré vedieť predtým, ako začnete	7
Na čo sa pri organizácii pripraviť	7
Koľko času potrebujete na BicyBus	8
Určenie vhodného termínu	8
Kedy BicyBus premáva a kedy nie	8
Ako dlho by mal premávať BicyBus	9
Koľko dospelákov treba na jednu linku	9
Ako trasovať linky	9

Kto môže pomôcť s organizáciou	11
Ako sa postarať o bezpečnosť	12
Ako dať ľuďom vedieť o BicyBuse	13
Ako motivovať deti	13
Ako motivovať rodičov	14
Ako komunikovať so školami	14
Ako požiadať o pomoc políciu	15
Čo robiť, keď sa BicyBus nerozjzdí	16
Ako meniť trasu linky alebo ju zrušiť	16
Ako BicyBus spojiť s ďalšou aktivitou	16
Koľko stojí BicyBus	17
Pokec na koniec	17

Ďakovačka na úvod

Sme radi, že si sa pustil do čítania manuálu pre prípravu BicyBusu. Manuál vznikol vďaka finančnej podpore Nadácie Slovenskej sporiteľne a mestu Ružomberok, ktoré spolu s nami vypracovalo a podalo grantovú žiadosť. BicyBus počas konania aktívne podporilo aj Tesco Slovensko. Nielen ovocím pre všetky deti, ktoré prišli do školy inak ako autom, ale aj účasťou jeho zamestnankýň ráno pred školami.

Riaditeľky a riaditelia, učiteľky a učelia zapojených škôl dávno pochopili, že deťom musia aktívne vytvárať podmienky na to, aby sa do školy vedeli dostať bezpečne aj bez rodičovského auta. Aj preto bola spolupráca s nimi nielen bezproblémová, ale aj pohodová.

O bezpečnosť detí sa na kritických miestach starala štátna polícia, konkrétne zamestnanci okresného dopravného inšpektorátu v Ružomberku, spolu so zamestnancami mestskej polície Ružomberok.

Na BicyBus linkách s nami jazdili dobrovoľníci, z ktorých sa stali naši kámoši a súčasť komunity. Takže vďaka patrí aj vám, kamaráti!

Morálnou oporou sú pre nás podporovatelia a priatelia z celého Slovenska spolu s Cyklokaliáciou, bez ktorej by nebolo Bajkom a ktorá nám vždy ochotne pomáha. Naše rodiny nás roky podporujú a vytvárajú priestor pre naše panské huncútstva, lebo rovnako ako my vedia, že budúcnosť dopravy v mestách patrí **bajkom**.

Pre koho je určený tento manuál

Pre zvedavcov, aktivistov, dobrovoľníkov, nadšencov, rodičov, pedagógov, riaditeľov, úradníkov, kňazov, kamarátov, policajtov, primátorov, starostov a priateľov. Pre ľudí.

Čo je tento manuál

Naozaj krátky sumár našich zistení a poznatkov. Pokusom podeliť sa o skúsenosti s organizovaním BicyBusu v meste, ktoré nemá vybudovaný ani meter bezpečnej cykloinfraštruktúry, je plné kopcov a v minulosti tu bol sneh aj niekoľko mesiacov. V meste, ktoré je právom považované za zaspaté a neprávom za konzervatívne.

Manuál je sumárom toho, čo sme sa za 3 roky naučili. Čo nám fungovalo a čo naopak nie. Je záznamom našich neúspechov a našou snahou ukázať vám, že aj linka, ktorá ide prvé ráno s jedným dieťaťom môže mať po pár dňoch zmysel. Je dôkazom, že deti rady pôjdu do školy inak ako autom, ale väčšina z nich na to zatiaľ nemá vytvorené podmienky.

Čo tento manuál nie je

Dokonalým návodom na organizovanie BicyBusu. Príručkou, v ktorej nájdete odpovede na všetky vaše otázky. Záručným listom, ktorý garantuje, že sa vyhnete chybám.

Čo je vlastne BicyBus

Pravidelná skupinová jazda dospelákov a detí do školy na bajkoch. BicyBus jazdí každé ráno v rovnakom čase po rovnakej linke alebo linkách. BicyBus nezastavuje. Ľudia na bicykloch sa k Bicybusu pripájajú a odpájajú. Počas jazdy BicyBusu hrá hudba a na tvárach účastníkov svietia úsmevy. BicyBus je dobrá nálada a prirodzená radosť z pohybu na vzduchu.

Čo je cieľom BicyBusu

Vytvoriť deťom bezpečné podmienky na ranné dochádzanie do školy inak ako autom. Motivovať ľudí, aby vytvorili komunitu, ktorá si osvojí tento prístup a aj bez vašej pomoci bude ráno s deťmi jazdiť na pravidelnej linke.

Čo je dobré vedieť predtým, ako začnete

Organizovať BicyBus môže každý, kto má priateľov a nebojí sa zodpovednosti, ale ísť ráno s deťmi po slovenských cestách do školy môže byť v niektorých obciach a mestách veľmi nebezpečné. Platné zákony umožňujú, aby ste s deťmi, ktoré nie sú staršie ako 10 rokov, jazdili aj po chodníku, ale to sa určite nestretne s pochopením chodcov, hlavne ak pôjdete ako väčšia skupina. Predtým, ako sa pustíte do organizácie dôkladne posúďte svoje možnosti a schopnosti. Ak je pre vás ťažké komunikovať s inštitúciami, pri organizácii môžete naraziť na problém. Ak nemáte dosť ochotných priateľov, poniesiete zodpovednosť len na svojich pleciach.

Na čo sa pri organizácii pripraviť

To keby sme vedeli. Každopádne, čakajte nečakané. Napr. že sa k vám pripoja deti, ktoré majú dobré bicykle, ale nikto ich nenaučil ako používať prehadzovačku. No a tak pôjdu buď veľmi, veľmi ťažko a pomaly, alebo extrémne ľahko, ale tiež veľmi pomaly. Počas jazdy môžu odpadávať veci nielen z bicykla, ale aj zo školskej tašky. Rožtek so šunkou z asfaltu nezachraňujte, ale rozbitý desiatovník na ceste nenechávajte. Ak sa na ceste ocitnú učebnice a zošity, máte naozaj problém. Brzdy na niektorých detských bajkoch proste nefungujú a im to nevadí. Prekvapené tváričky vám prezradia, že doteraz brzdy nikdy nepotrebovali. Asi vám postupne dochádza, že BicyBus môže byť väčšia zábava, ako čakáte.

Koľko času potrebujete na BicyBus

Veľmi veľa. Najlepšie to zistíte pri tom, ako si jednotlivé linky pokojným tempom prejdete, ideálne v ranej premávke, na vašom bicykli. Rátajte s tým, že s vami pôjdu deti na malých bicykloch s malými kolieskami a cesta sa natiahne. Ak máte vlastné deti, zoberte ich na skúšobnú jazdu so sebou.

Najdlhšia linka, ktorú sme ráno jazdili, šla cez celý Ružomberok takmer 50 minút. Na aktivity pri cieľovej škole potrebujete ráno minimálne 20 minút. Na návrat domov, alebo do práce potrebujete ďalší čas. Ak ráno s dobrovoľníkmi chcete dať kávu alebo raňajky a budovať komunitu, budete potrebovať ďalšiu hodinku. Okrem dlhej linky sme jazdili aj z metských častí, ktoré sú od centra vzdialené cca. 20 minút jazdy bajkom. Takže si musíte privstať a presunúť sa, aby ste boli na štarte linky s predstihom aspoň 10 minút.

Určenie vhodného termínu

Vybrať vhodný termín nie je jednoduché. Na jar a na jeseň vedia byť rána nielen zahmlené, ale aj studené a mokré. Ustrieňte si aj sviatky a prázdniny. Termín treba mať určený aspoň mesiac vopred, aby ste stihli komunikáciu so školami a políciou. Pozor aj na posledné júnové týždne. Nielen školy, ale aj rodiny idú pred prázdninami v inom režime, ako je bežné počas školského roka.

Kedy BicyBus premáva a kedy nie

BicyBus premáva vždy, keď ráno neprší. Ak to pre vás nie je problém, riadte sa týmto pravidlom. Vždy, keď sme to komunikovali inak ako cez počasie, nedopadlo to dobre. To, či prší vie ráno zistiť každý a je to veľmi jednoznačná inštrukcia. Nespoliehajte sa na sociálne siete, ani na EduPage. Nebude to fungovať.

Ako dlho by mal premávať BicyBus

Tak dlho, aby okolo neho vznikla komunita, ktorá bude fungovať aj bez vašej pomoci. Nám sa tento cieľ zatiaľ nepodarilo dosiahnuť. Najdlhšie sme jazdili 3 týždne. Jazdiť jeden týždeň sa nám neosvedčilo. Počasie dokáže Bicybus odstaviť aj na 2 - 3 dni. Takže z 5 dňového týždňa ostatnú 2 dni, a to je málo.

Je len na vás, či budete jazdiť mesiac alebo týždeň. Naše odporúčanie je jasné, ak Bicybus organizujete prvýkrát, začnite v malom. Ak s organizáciou podobných akcií máte skúsenosti alebo ste členom silnej komunity, BicyBus isto zvládnete.

Koľko dospelákov treba na jednu linku

Minimum na linke do 10 detí sú traja dospeláci. Jeden jazdí ako prvý a jeden ako posledný. Tretí dospelák je servisák-náhradník, ktorý pomáha riešiť kritické situácie ako spadnuté retiazky, nefunkčné prehadzovačky, pády a iné nepríjemnosti.

Na bežných linkách, kde je viac detí, sme jazdili vždy minimálne 4. Dvaja vpredu a dvaja vzadu. Výhodou väčších liniek je, že sa k vám okrem detí po ceste pridajú aj rodičia. Skupina, v ktorej je viac ako 5 ľudí na bajkoch, môže jazdiť po ceste v dvojici. Takúto skupinu dokážu vodiči bezpečnejšie prebehnúť, lebo je o polovicu kratšia.

Ako trasovať linky

Skúsili sme niekoľko spôsobov, ale najlepšie nám fungovalo sústrediť sa pri trasovaní na školy, ktoré o BicyBus prejavili aktívny záujem. To znamená, že s prípravou BicyBusu chceli a dokázali pomôcť. Takáto škola presne vie, odkiaľ potrebuje BicyBusom doviešť žiakov.

Keď sme BicyBus robili prvýkrát, linky sme určili my. To bola chyba, aj keď sme ich navrhli tak, aby ráno prešli okolo väčšiny škôl. Bolo ich 5 a 2 sme pre nezáujem zrušili krátko po spustení. Poučení neúspechom sme zmenili prístup a linky pre ďalší BicyBus sme chceli určiť na základe dopytu od rodičov a detí. Dohodli sme sa so školami a pomocou EduPage sme rodičom poslali túto správu:

Dobrý deň, vážení rodičia.

*Naša škola spolu s občianskym združením Bajkom organizujú od XY. do XY. akciu BicyBus. Jedná sa o spoločnú rannú jazdu detí na bicykloch do školy, po vopred určenej "linke". S deťmi ráno jazdia aj dospelí dobrovoľníci. O fungovaní BicyBusu sa dozviete aj zo staršej **reportáže mestskej televízie**. Fotky z ostatného ročníka **nájdete tu**.*

Ak sa Vaše dieťa/deti chcú zapojiť do akcie, prosím, odpovedzte na túto správu a v odpovedi uveďte ulicu, na ktorej bývate. Info o ulici potrebujeme, aby sme dokázali podľa záujmu naplánovať trasu BicyBusu. K deťom sa ráno samozrejme môžete pridať aj Vy. Ak máte záujem s akciou pomôcť, stačí napísať.

Tešíme sa a vopred ďakujeme!

Rodičia zareagovali, ale prekvapili nás rozdiely v zapojení detí a rodičov v jednotlivých školách. Trochu nám trvalo, kým sme rozkódovali, že zapojenie koreluje s nastavením vedenia škôl. Jednoducho, keď škola chcela BicyBus a chápala jeho význam a prínos pre školu, zapojilo sa dosť detí a rodičov. V školách, ktoré BicyBus obťažoval, bol záujem nižší.

Preto dnes odporúčame viesť linky len ku školám, ktoré BicyBus ku svojej škole chcú a sú ochotné s BicyBusom pomôcť.

Kto môže pomôcť s organizáciou

Samospráva, školy, rodičia, dobrovoľníci, firmy a nadácie. Ak sa vám do organizácie podarí zapojiť samosprávu, úspech máte takmer istý. Samospráva dokáže prirodzene zapojiť školy a prípadne aj mestskú políciu. Dôležité je, aby to chceli robiť. Ak ich k spolupráci len dotlačíte, odmakáte to všetko vy a ešte budete celú dobu počúvať len hundranie. Keď sa to nepodarí so samosprávou, skúste to v škole. Opäť platí, že ak získate riaditeľku/riaditeľa na svoju stranu, všetko pôjde ľahšie. Ak vedenie nemá čas, obrovské veci dokáže nadšená učiteľka alebo aktívny rodič. Dobrovoľníci sú nepostrádateľní. Bez dobrovoľníkov nespravíte nič. Práve ich môžete získať vo firmách. Tie väčšie vytvárajú zamestnancom na dobrovoľníctvo podmienky. My sme to skúsili s Tescom a nelutujeme. Nestálo nás to nič, len sme sa opýtali, či nám vedia pomôcť s ovocím pre deti. Na naše prekvapenie odpovedali otázkou, "koľko toho pre deti chceme?" Pri ďalších rozhovoroch sa ponúkli, že vedia prísť aj ku školám, tak sme spojili sily a išli ráno s čerstvým ovocím ku školám. Len vďaka Tescu sme zistili, že väčšina detí neraňajkuje a do školy prídu hladné. Ovocie, ktoré dostali, tak pre ne bolo dvojitou odmenou.

Tieto riadky čítate len vďaka tomu, že sme o finančnú pomoc spolu s mestom požiadali aj Nadáciu Slovenskej sporiteľne. Takže sa nebojte pýtať si aj peniaze. Pomôžu vám veci lepšie zorganizovať.

Ako sa postarať o bezpečnosť

Hlavne nič nepodceňujte, neriskujte a nezanedbajte prípravu. V manuáli nájdete info ako požiadať o pomoc políciu. Ak vám nevie pomôcť polícia, dohodnite ráno na kritické úseky dobrovoľníkov, ktorí zabezpečia bezpečný prejazd BicyBusu. Dospeláci vpredu musia mať pod kontrolou dianie na ceste. Dospeláci vzadu musia pre deti v skupine uzatvárať bezpečný priestor a upozorniť ich, ak začnú zo skupiny vybočovať alebo pretrčať.

Každá naša linka jazdila so zástavkami. Nikto z nás nie je fanúšik reflexiek, ale všetci dospeláci pri jazde BicyBusu idú vo vestách. Deti do 14 rokov musia mať na hlave prilbu. Dbajte na to. Upozornite na to aj koordinátorov a rodičov. Myslite na to, že čím dlhšiu trasu s deťmi absolvujete, tým väčšie je riziko, že sa niečo pokazí.

Ak jazdíte dlhšie linky, pripravte si nielen dospeláka-servisáka, ale aj "záchranné vozidlo". Kludne to môže byť človek s prázdny kargobicyklom, schopný odviezť dieťa a jeho pokazený bajk. Ak BicyBus organizujete s mestom, s odvozom vedľa pomôcť aj mestskí policajti.

Bud'te dobre osvetlení a predvídajte. Deti sú poklad, ktorý musíte ustrážiť. Nezapúdajte na to, že do BicyBusu pustia rodičia svoje deti len vtedy, keď ich presvedčíte, že sú s vami v bezpečí. Ak prídete o dôveru rodičov, prídete aj o deti.

Ako dať ľuďom vedieť o BicyBuse

Využite všetky dostupné možnosti. Dobré a funkčné médium sú mestské televízie. Mestská televízia Ružomberok o BicyBuse informovala krátkou reportážou každý deň po dobu jedného týždňa. Okrem toho sme na promo použili sociálne siete. Nie len naše, ale opäť aj tie mestské. Majú viac sledovateľov a väčší dosah. Školy pomohli správami cez EduPage, ktoré rodičia nezvyknú ignorovať. Ak máte kontakty v celoštátnych médiách, nebojte sa ich použiť. Nerobíte obchod, nepromujete svoju firmu, snažite sa zmeniť svet, a to by sa im mohlo páčiť.

Na bajky odparkované pri školách sme pripli letáky, ktoré deti upozornili na to, že do školy nemusia ísť ráno samé a môžu sa odviezť BicyBusom.

Ako motivovať deti

Deti nemusíte motivovať k tomu, aby do školy chceli ísť inak ako autom :) Pre deti stačí vytvoriť bezpečné podmienky.

My sme okrem toho skúsili do akcie zapojiť aj športovcov. Jedno ráno s nami do školy šiel brankár MFK Ružomberok a fungovalo to veľmi dobre. Deti si pri škole porobili fotky. Ak zoženiete influencerku, tiktokera alebo niekoho, koho deti považujú za celebritu a oni sa o tom dozvedia, tak na bajk dostanete aj tie, čo bicykel nemajú.

Opäť platí, že ranná jazda s vysmiatym primátorom je win-win pre obe strany.

Ako motivovať rodičov

Dobrym príkladom. Cez deti. Počas jazd BicyBusu sme zažili kopec krásnych momentov. Dva dni sme ráno jazdili okolo otca so synom. Chlapec po nás pozeral a zjavne sa mu páčila atmosféra, ktorú BicyBus má. Tretí deň sa pridali k BicyBusu a počas jazdy sme sa od otca dozvedeli, že si to vyžiadal syn. Stačilo, aby povedal: "Oci, zajtra musíme ísť s nimi!".

Rovnako to bolo s mamičkami, ktoré nás najskôr pozorovali cez okno, potom sa pridala tá najodvážnejšia a na ďalší deň s nami už šli ďalšie 2 kamarátky spolu s deťmi. Keď sme prvé dni jazdili prázdne linky, ani sa nám nesnívalo, že už tretí deň nás na jednom zo sídlisk bude čakať pri chodníku 20 detí na bicykloch s úsmevom od ucha k uchu. BicyBus musia ľudia vidieť a počuť.

Ako komunikovať so školami

Jednoducho a priamo. Zriaďovateľom väčšiny základných škôl v SR sú samosprávy. Preto odporúčame začať komunikáciu na príslušnom oddelení školstva. Oddelenie školstva a športu mesta Ružomberok organizuje pravidelné stretnutia riaditeľov škôl. Na jednom z nich sme riaditeľom predstavili aj BicyBus. Bola to krátka 5-minútová prezentácia, kde sme vysvetlili len základy a nič sme od riaditeľov nechceli.

Po prvom kontakte sme školy požiadali, nech v prípade záujmu určia koordinátorov, ktorí budú tvoriť spojku medzi nami a rodičmi s deťmi. Koordinátorov treba s témou riadne oboznámiť a odpovedať na ich otázky. Preto sme zorganizovali spoločné online stretnutie, kde sme predstavili naše plány a odpovedali na položené otázky. Aj tu sa opäť ukázalo, že keď dvaja koordinátori robia to isté, výsledok môže byť diametrálne odlišný.

Ako požiadať o pomoc políciu

Pošlite im e-mail. E-mailové adresy dopravných inšpektorátov nájdete na stránke ministerstva vnútra. V ľavom menu si vyberte kraj a potom si kliknite na Okresné riaditeľstvá:

www.minv.sk/?krajske-riaditelstva-pz-1. Ak máte obecnú alebo mestskú políciu, na vyhľadanie kontaktov stačí použiť google. My sme štátnej a mestskej polícii posielali e-mail s týmto textom:

Dobrý deň, páni policajti.

Od pondelka začíname opäť jazdiť na bicykloch s deťmi do škôl v rámci projektu BicyBus. Tentokrát Mesto Ružomberok získalo grant od Nadácie SLSP a okrem samotného BicyBusu už zakúpilo a nainštalovalo do škôl nové stojany na bicykle a kolobežky. Očakávame teda väčší záujem aj o samotný BicyBus.

Budeme jazdiť každé ráno od XY. do XY. Začneme s linkami do ZŠ XY ako naposledy a veríme, že ďalšie školy sa postupne pridajú. Chceli by sme vás poprosiť o asistenciu pri prejazdoch okružnej križovatky pri XY (cca v čase 7:05-7:15) a pri prejazde cez hlavnú cestu XY pri moste XY (cca v čase 7:15-7:25).

V správe políciu jasne informujeme o kritických miestach, kde potrebujeme pomoc. Je dôležité, aby ste polícii napísali, kde, kedy a na ako dlho potrebujete pomôcť. Rátajte s tým, že policajtov je málo a ich čas je preto vzácny.

Čo robiť, keď sa BicyBus nerozjazdí

Nevzdávať sa. Hľadajte príčiny. Ak ide linka stále prázdna, buď o nej ľudia nevedia, alebo má zle trasovanie a časovanie. Skúste zmeniť veci. Nám sa stalo, že po perfektnom prvom týždni druhý začal 50 % prepadom účastníkov. Za zmenou nebola naša chyba, ale Covid-19 v kombinácii so školou v prírode, na ktorú odišlo zo školy niekoľko tried.

Ako meniť trasu linky alebo ju zrušiť

O každej zmene treba vopred dôsledne informovať rodičov, a to nie je úplne ľahká úloha. Keď to nezvládnete a rodičia s deťmi na vás budú čakať na mieste, ktoré už nejazdíte, s veľkou pravdepodobnosťou ich nepotešíte a možno aj naštvete. Takže buďte opatrní a nepodceňte komunikáciu. Prázdne linky nemajú zmysel a demotivujú vás aj dobrovoľníkov.

Ako BicyBus spojiť s ďalšou aktivitou

Nebojte sa experimentovať. V rámci Európskeho týždňa mobility sme pred školami učili deti používať stojany na bajky a správne zamykať bicykle. Možno vás to prekvapí, ale väčšina detí netuší, ako sa to robí. Nikto im to nikdy neukázal a nevysvetlil. Možno preto, že to veľakrát nevedia ani dospeláci.

V aktívnych školách sme spoločne so zamestnancami Tesca rozdávali deťom ovocie. Spolu s mestom sme pred jednou zo škôl spravili školskú ulicu a učili deti bezpečne jazdiť. Posledný deň pre účastníkov BicyBusu jedna zo základných škôl pripravila spoločné raňajky. Spoločné ranné jedlo posunulo akciu na inú úroveň.

Kol'ko stojí BicyBus

Veľa. Potrebujete kopec času, ľudí, vybavenie, chuť, odhodlanie, odvahu a vytrvalosť. Ich cenu presne nepoznáme, ale určiť cenu plagátov, viest, kávy, raňajok a darčiekov pre deti nebude veľký problém. Spravte si tabuľku a za chvíľu to máte zrátané.

Pokec na koniec

Ak vás manuál neodradil a začnete jazdiť BicyBus, už po pár dňoch budete poznať mená detí na vašej linke. Dozviete sa, čo ich dnes čaká v škole a aké krúžky majú poobede. Spoznáte rodičov, lepšie pochopíte ich motivácie a očakávanie. No a keď ráno dorazíte do školy a pomôžete deťom odložiť bajky, telo začne vyplavovať hormóny šťastia. Je dosť možné, že sa začnete aj priblble škeriť, lebo to sa stalo každé ráno nám. Stáli sme na školskom dvore, rozdávali jablká a škerili sa pri tom od ucha k uchu na deti, ich rodičov a učiteľov. Len tak, bez zjavnej príčiny. Ak sa tak stane aj vám, prosím, dajte nám vedieť. Kontakty nájdete na bajkom.sk.

V prípade, že vám manuál pomohol, budeme vďační za spätnú väzbu. Ešte viac nás poteší, ak nás spomeniete medzi ľuďmi na sieťach a v médiach. Prípadné výhrady si, prosím, nechajte pre seba. Pomerne ťažko znášame kritiku (hlavne Laco).

Jazdite bajkom.

Kontakt

Bajkom, o.z.

Dončova 1453/25

034 01 Ružomberok

T: +421 907 326 242

E: info@bajkom.sk

W: bajkom.sk